

ПРЕС КЛИПИНГ

02. јун 2017.

НАСЛОВИ

Синдикати љути због чиновничких плата (стр. 3)

Привредни раст Србије 1,2 одсто у првом кварталу (стр. 4)

Слободна зона хоће "Први мај" (стр. 5)

Основица пензије не зависи од школске спреме (стр. 6)

ПОСЛЕ ОТКАЗА У "ЈУРИ": Виолети посао од добротвора! (стр. 7)

"ШТО ДА ПОМОГНЕМО? ПЛАЋАМО ПОРЕЗ!" (стр. 8)

Српски радници у иностранству да буду заштићени као они у ЕУ (стр. 9)

Вишеградска група заједно са Србијом против злоупотреба радника из Србије (стр. 10)

Реални раст БДП 1,2 одсто, суфицит буџета у мају 1,8 милијарди (стр. 12)

**ДИРЕКТОР ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ Већи део индустрије и БДП
бележе РАСТ (стр. 12)**

Индустријска производња у паду (стр. 15)

Пропала политичка инвестиција Цветана Василева (стр. 15)

Одговорне су институције које доносе нехумане законе (стр. 17)

Дуални систем у Србији није као у Немачкој и Аустрији (стр. 20)

Стаклара избегла стечај, нема доказа о дугу (стр. 23)

Синдикати љути због чиновничких плата

Аутор: Ј. Ж. С.

Незадовољство представника радника због нацрта новог законског решења. Самостални синдикат културе већ одлучио да напусти преговоре

НОВИ Нацрт закона о платама у јавној управи ових дана изазива буру негодовања међу синдикатима, а Самостални синдикат културе је незадовољан напустио преговоре. Предлог још није усвојен, анализира се и дорађује, али му синдикалци већ приписују многе мане због којих се коси с постојећим Законом о раду.

За Ивицу Цветановића, председника Конфедерације слободних синдиката, која има своје представнике у Радној групи, нови прописи су недоречени.

- Закон о раду мора да буде раднички устав, а овде се кроз платне разреде и каталоге за један део радништва уводи други закон - сматра наш саговорник. - Непрецизно је дефинисана класификација занимања. Зато је наш предлог да се тачно утврде начини напредовања. Системски не може да се види ко колико вреди, не зна се ко ће то да процењује, по предложеном испада да када се запослиш не можеш више да напредујеш до пензије.

Драгана Ђорђевић, председница Самосталног синдиката културе, сматра да је овај пропис у садашњој форми накарадан и да су они изашли из Радне групе пошто сматрају да ће се на тај начин поништити улога синдиката.

ЗАРАДЕ МАЊЕ 10 ОДСТОСВАКОГ месеца плате запослених у култури у неколико општина у Србији "тање" су у просеку за 1.500 динара, што је прилична свота уколико се у обзир узме да већина у овој бранши прима свега 26.800 динара. Самостални синдикат културе Србије је у децембру прошле године указивао на проблем и покушавао да реши исплату за све запослене по новој цени рада од 2.512 динара. Наиме, свима су у култури умањене зараде за 10 одсто још 2014. године, али је, променом цене рада, то требало да буде враћено.

- Према његовим одредбама, радник треба да представи своју "делотворност у раду", као да је то сируп за кашаљ - каже наша саговорница. - Он не уређује радне односе на прави начин и не може као такав да се примењује. Такав закон не постоји нигде у свету.

Она наглашава да ми радно законодавство већ имамо и да је довољно само у Закон о култури дописати три члана, пошто запосленима у културним установама закон о јавним службама не доноси ништа.

- Из Нацрта не можемо да сазнамо ни како ће изгледати каталози, платни разреде, начин напредовања... Једна од одредаба, на пример, предвиђа да послодавац може да вас премести на друго радно место без пристанка, иако је оно 50 километара од места становања - каже Ђорђевићева. - Запослени у култури су се већ изборили за увећање зараде за рад на терену, за, рецимо, археологе или играче, утврдили смо ко не може да буде технолошки вишак. Сада ће нам укинути сва права која имамо по колективном уговору.

Наша саговорница сматра да се њиме суспендује и Закон о буџету, а стопира се и поглавље 19 које се тиче социјалне политике и запошљавања.

Привредни раст Србије 1,2 одсто у првом кварталу

Извор: Танјуг

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) Србије у првом кварталу 2017. износио је 1,2 одсто у односу на исти период прошле године, саопштио је Републички завод за статистику

РЕАЛНИ раст бруто домаћег производа (БДП) Србије у првом кварталу 2017. износио је 1,2 одсто у односу на исти период прошле године, саопштио је Републички завод за статистику.

Према десезонираним подацима, БДП је у прва три месеца порастао за 0,1 проценат у односу на претходни квартал.

Значајан реални раст бруто додате вредности је на годишњем нивоу забележен у посматраном периоду у сектору финансијских и делатности осигурања, за 4,5 посто, код трговине на велико и мало и поправке моторних возила, саобраћаја и складиштења и услуга смештаја и исхране (2,8%), као и у сектору индустрије и снабдевања водом и управљања отпадним водама (1,3%).

Пад бруто додате вредности је регистрован у грађевинарству за 5,1 одсто.

Посматрано по агрегатима употребе БДП-а, у првом кварталу 2017. је у односу на исти период прошле године, реални раст забележен код свих агрегата.

Тако су Издаци за финалну потрошњу домаћинстава порасли за 1,9 процената, издаци за финалну потрошњу непрофитних институција које пружају услуге домаћинствима су увећани за 0,5 посто, а за исти проценат су били већи и издаци за финалну потрошњу државе.

Бруто инвестиције у основне фондове су забележиле раст од 1,3 посто, извоз робе и услуга од 8,7 а увоз робе и услуга за 10,9 процената, наводи се у саопштењу.

ЈАВНИ ДУГ СРБИЈЕ 67,7 ОДСТО БДП-А НА КРАЈУ АПРИЛА

ЈАВНИ дуг Србије износио је на крају априла 2017. године 24,15 милијарди евра, што чини 67,7 одсто бруто домаћег производа (БДП) земље, објавило је данас Министарство финансија Србије.

Ово је пад удела јавног дуга у БДП-у за 1,5 процентних поена у односу на крај марта, када је износио 69,2 одсто домаћег бруто производа.

У децембру прошле године, јавни дуг је "тежио" 24,82 милијарде евра, или 72,9 одсто БДП-а.

Највеће учешће јавног дуга у бруто производу земље, од 201,2 процента, забележено је 2000-те године, а најнижи удео је био 2008. године, када је он чинио 28,3 одсто БДП-а.

Слободна зона хоће "Први мај"

Аутор: С. Б.

Пиротска текстилна фабрика у стечају, могла би, из петог покушаја, да добије новог власника. Једина понуда нижа од половине вредности, чека се Одбор поверилаца

ПРЕДУЗЕЋЕ "АХА Мура Први мај Пирот", у стечају, могло би из петог покушаја да добије новог власника. Међу јуче отвореним понудама - била је и једна исправна. Како "Новости" сазнају, Слободна зона Пирот испуњава све услове из огласа, али је за некадшњег гиганта понудила мање од половине процењене вредности, па ће коначну одлуку о продаји донети одбор поверилаца стечајног дужника.

Процењена вредност читавог предузећа је 631 милион динара, а понуђач је половину суме, како незванично сазнајемо, "омашио" за свега неколико динара. Уз куповину "Првог маја" Слободна зона Пирот би значајно проширила своје капацитете. Текстилна фабрика из Пирота располаже са 57.656 квадрата.

Слободна Зона Пирот је акционарско друштво у коме су највећи акционари компанија "Тигар" и Град Пирот.

- Рано је за било какве коментаре, али идеја је да се упосле људи, јер је евидентно да неког великог послодавца, који би преузео "Први мај", нема - каже за "Новости" Владан Васић, градоначелник Пирота. - Слободна зона има доста корисника и тај простор би се у том случају издао мањим предузећима.

"Први мај Пирот" је у стечају од краја јуна 2015. године. Досад је четири пута неуспешно оглашавана његова продаја. Сваки пут је нуђен као правно лице, што је и био повод расправа да ли је то најбољи начин продаје. Стечајни управник је и пети пут некадшњег текстилног "дива" понудио у целости.

Октобра прошле године накратко је деловало да је "Први мај" удомљен. Јавном позиву се одазвала фирма "Ферари инвестмент" и поднудила почетну цену од скоро 284 милиона динара. Депозит нису уплатили до предвиђеног рока, тако да је продаја проглашена - неуспешном.

ДУГОВАЊА

"ПРВИ мај Пирот" у стечају има око 1,3 милијарде динара пријављених потраживања, од којих је свега 1,8 милиона динара оспорено. У тим дуговима је око милијарду динара обезбеђених потраживања.

Основица пензије не зависи од школске спреме

Аутор: Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Незапослени, студенти, домаћице и ђаци могу сами да се укључе у пензијско и инвалидско осигурање. Доња граница за уплате доприноса је 15 година, док горња не постоји. Око 270.000 користило ову могућност

ЈЕДАН млади Београђанин са свега 15 година самостално уплаћује доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. Он је, како кажу у Фонду ПИО, најмлађи осигураник, а уједно је то и доња граница по питању година живота за укључивање у овај вид осигурања. Што се тиче горњег лимита он не постоји.

Како стоји у Закону о ПИО, грађани могу сами да се укључе у обавезно пензијско и инвалидско осигурање и то могу сви они који су ван осигурања, односно незапослени, студенти, домаћице или ђаци, под условом да су старији од 15 година и да живе у Србији.

- Својство осигураника стиче се даном подношења захтева, а изузетно, може се стећи најраније 30 дана пре тог дана - каже Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе са јавношћу у Фонду ПИО. - Бира се једна од 13 понуђених основица осигурања, независно од школске спреме.

Како наглашава наша саговорница, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде у претходном тромесечју, а највиша може да буде пет таквих просека. Стопа доприноса за пензијско и инвалидско осигурање је 26 процената.

- Основице се усклађују на свака три месеца, према кретању зарада - каже Тимотијевићева.

- Допринос се уплаћује уплатником, на шалтерима пошта или банака до 15. у месецу, за претходни. Одабрана основица се може променити у нижу или вишу, али искључиво у оквиру 13 понуђених и то једино уз подношење одговарајућег захтева.

Важно је напоменути да уплата доприноса по овом члану не подразумева здравствено осигурање и да пензионери не могу да се укључе у обавезно осигурање. Такође, немогуће је попуњавати и евентуалне рупе у стажу, односно они који нису били обавезно осигурани у неком ранијем периоду, не могу уплатити доприносе за ПИО за тај период.

САМОСТАЛНИХ УПЛАТИЛАЦА ОКО 40.000 ПРЕМА подацима Фонда ПИО тренутно нешто више од 35.900 осигураника самостално уплаћује доприносе у складу са чланом 15 Закона о ПИО. Највећи број њих који се определи за самосталну уплату обавезног социјалног осигурања бира и најнижу основицу. Како показује статистика, 19.450 самосталних уплатилаца пријавило је ову основицу. Наравно да има и оних који се определе за највишу основицу, али је број таквих једноцифрен, односно укупно их је девет.

Прекиди у уплатама су дозвољени, па они који желе на овај начин да се осигурају могу то да ускладе са својим финансијским могућностима. Када су им приходи недовољни или немају новца, постоји могућност да поднесу захтев за престанак осигурања.

- Од 2003. године, када је Законом о ПИО омогућена самостална уплата доприноса за обавезно пензијско осигурање, до данас, око 270.000 особа је користило могућност уплате по члану 15 Закона, у периодима од месец дана до неколико година - каже Тимотијевићева.

Осигураници који себи уплаћују стаж, међутим, немају право да раде код другог послодавца, пошто није могуће бити осигуран по два основа. Осигурање по члану 15 аутоматски престаје ако се онај ко је уплаћивао доприносе, укључи у осигурање по уговору о делу, или другом уговору којим се примају уговорене накнаде. За поновно укључивање у осигурање мора да се поднесе нови захтев.

Закон не прописује ограничење рока колико дуго неко себи може уплаћивати обавезно осигурање, нарочито што то може радити у више наврата, с прекидима. Због тога је тешко рећи ко је до сада најдуже себи на овај начин уплаћивао стаж, нити да ли има оних који су на овај начин зарадили и пензију.

ТРОМЕСЕЧЈЕ

ВИСИНА основице осигурања утврђује се тромесечно, а за мај, јун и јул 2017. године она се креће од 21.906 до 312.940 динара. У случају најниже основице, месечни допринос је 5.695 динара, а за највећу 81.236 динара.

ПОСЛЕ ОТКАЗА У "ЈУРИ": Виолети посао од добротвора!

Аутор: Д. АЛИХОЦИЋ

После писања "Новости", нада за отпуштену радницу из Ниша. Београђанин помаже да би могла да остане на боловању

ТЕШКО оболелој самохраној мајци Виолети Петровић (42) из Ниша, којој фабрика "Јура" није желела да продужи уговор иако се већ осам месеци лечи од карцинома дојке, јавио се послодавац из Београда који жели да је запосли да би могла да остане на боловању и лечи се. Нашој редакцији познат је идентитет добротвора, али он инсистира на анонимности, јер му је једини мотив да помогне овој жени.

- Читао сам у "Новостима" и пре шест месеци причу о Виолети и тада сам хтео да јој помогнемо, али се некако то тада решило. Када сам јуче прочитао да ова жена поново пролази кроз исту агонију, нисам имао дилему. Нисмо богаташи, али неће нас ово ни осиромашити - каже добротвор из Београда, који ће Виолети давати плату и плаћати доприносе док је на боловању.

Виолети је марта ове године одстрањена дојка и по закону има право на инвалидску пензију, јер је дуже од шест месеци на непрекидном боловању. Међутим, да би испунила тај услов

потребно јој је још 4,5 месеци радног стажа па је она молила своје, сада већ бивше послодавце, да јој још толико продуже уговор.

- Уместо одговора на моју молбу, дошао је позив да се јавим у фабрику и преузmem документа. Понављам да "Јура" у мом случају не крши закон, већ, ето, не жели да изађе у сусрет болесној особи. Док се нисам изненада разболела септембра прошле године, била сам најбољи радник и то сви могу да потврде. И највише бих волела да могу да радим а не да се лечим, али сам на путу да поново будем здрава особа и то ми је најважније - каже Виолета.

ЖЕЛИМ ДА УЗВРАТИМ

ВИОЛЕТА говори да је пријатно изненађена гестом новог послодавца.

- Никад нисам престала да верујем у људе, јер знам колико њих незнатих ми је помогло до сада. Надам се да ћу и ја бити у прилици да узвратим добротинство - каже Виолета Петровић.

"ШТО ДА ПОМОГНЕМО? ПЛАЋАМО ПОРЕЗ!"

Директор "Јуре" одговорио на питање зашто су отпустили болесну самохрану мајку

Извор: Н1

Генерални директор "Јуре" за Србију Нам Ђин Чои је, говорећи о поновном отпуштању оболеле самохране мајке Виолете Петровић, изјавио да њој "нису дали отказ, већ јој нису продужили уговор" и тврди да "ниједан закон Србије нису никада прекршили".

- Компанија врши евалуацију свих радника и одлучили смо да у конкретном случају њој не продужимо уговор после две године, на шта као компанија имамо апсолутно право. Њено здравствено стање нема никакве везе с прекидом наше сарадње - рекао је Нам Ђин Чои за Н1.

Упитан да ли је Виолета Петровић отпуштена зато што је била лош радник, директор Јуре одговорио је: "Ако неко више не може да ради, ми не можемо да запослимо нове људе. То може да буде проблем за саму компанију".

Виолета је рекла и да је замолила управу компаније да јој продуже радни однос бар још за четири и по месеца, колико јој је потребно да би остварила услове за инвалидску пензију. "Зашто ми морамо да дамо новац за то", узвратио је директор на констатацију да су то могли да ураде, а на опаску да то нису морали, али да су могли да ураде то да би помогли људима, запитао је "где је ту логика".

- Ми имамо 7.000 запослених и не можемо да помажемо свакоме од њих, а свако би то могао да тражи. Плаћамо за порез овој држави веома много, ми смо друштвено одговорна компанија, донирамо здравствене установе. На тај начин помажемо - навео је директор Нам Ђин Чои.

Српски радници у иностранству да буду заштићени као они у ЕУ

Извор: Танјуг

Српски радници у иностранству морају да буду заштићени на исти начин као и њихове колеге из земаља ЕУ, изјавио је данас министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин додајући да је за Владу Србије од великог значаја да настави да побољшава положај наших радника па чак и кад раде у инос

Вулин, који је у Братислави разговарао са министром за рад, социјална питања и породицу Словачке Јаном Рихтером, као и са представницима министарстава за рад Чешке, Пољске, Румуније и Мађарске, најавио је да ће убрзо бити потписан протокол о сарадњи између Министарства за рад Србије и Словачке.

- На конференцији смо договорили да ћемо веома брзо потписати протокол о сарадњи у области рада и запошљавања између Министарстава за рад Србије и Словачке и на тај начин још једном побољшати и учврстити положај наших радника који раде на простору Словачке - рекао је Вулин.

Он је додао да је конференција веома важна и због тога што су имали могућност да разговарају са другим земљама у које одлазе да раде наши људи и да склопе одређене билатералне споразуме како би се побољшао положај наших радника, али и како би их изједначили са положајем запослених у матичним земљама.

Према његовим речима, радник који ради у ЕУ, без обзира да ли долази из Србије или неке друге земље мора бити на исти начин заштићен, а Влада Србије ће се борити да се то односи и на наше грађане и да се посебно води рачуна о томе.

- За нас је, наравно, највећи интерес да радници остану да раде и живе у својој земљи, Србији. Али ако морају да иду, хоћемо да буду заштићени, хоћемо да се на њих односе сва права, да имају све могућности и сваку заштиту коју има и било који њихов колега из неке од земаља Европске уније - рекао је Вулин.

Он је истакао и да је на овој конференцији изражено и поштовање према Србији због њеног, како је навео, заиста доследног законодавства, доследне борбе против било каквих злоупотреба

када су у питању радничка права и вођење рачуна да се наши закони, али и закони ЕУ поштују и спроводе када су радници у питању.

Представници министарстава рада Словачке, Чешке, Мађарске, Пољске, Румуније и Србије су похвалили досадашњу сарадњу и истакли да је заједнички циљ сузбијање друштвене неједнакости у погледу запошљавања грађана свих држава, спречавање рада на црно и незаконитог упућивања радника.

Како је наведено, сложили су се да је сарадња битна за све стране како би се заштитила социјална права запослених.

Представници министарстава шест држава договорили су даље развијање сарадње нарочито у пружању подршке релевантним институцијама које врше инспекцијске надзоре у области рада и запошљавања, и то пре свега у случајевима незаконитог запошљавања.

Посебна пажња ће се посветити контроли упућивања радника у складу са правним прописима земље пријема, законодавству ЕУ и међународним уговорима који су обавезујући за све државе.

Договорено је и да министарство државе која је посумњала да се крше прописи одмах о томе обавести своје партнере у другој држави као и да санкционише послодавце који прописе крше.

Учеснике састанка који је одржан у братиславском замку поздравио је први потпредседник Владе Словачке Петар Пелегрини који је истакао значај заједничког рада на решавању проблема, као и чињеницу да се сарадња проширила и на земље које нису чланице Вишеградске групе.

Вишеградска група заједно са Србијом против злоупотреба радника из Србије

Извор: Бета

Вишеградска група заједно са Србијом и Румунијом координирано ће радити на откривању нелегалног запошљавања и кршења права радника из Србије и Румуније које у земље Вишеградске групе доводе углавном посредничке агенције, договорили су се данас у Братислави словачки министар рада Јан Рихтер, његов српски колега Александар Вулин и представници Чешке, Пољске, Мађарске и Румуније.

Словачки министар Јан Рихтер регионални састанак је сазвао зато што су већ прва искуства земаља Вишеградске групе, којима је последњих две године потребна радна снага из иностранства, показала велике злоупотребе.

Српски министар Александар Вулин захвалио је што је Словачка реаговала на проблеме илегалног рада српских радника и брзо променила и прописе.

- Највећи интерес Србије је да људи остану да раде у нашој земљи. Али ако то из било ког разлога није могуће, онда желимо да њихов положај буде уређен, онда желимо да буду заштићени, онда желимо да буду изједначени са било којим другим радником. Не може бити разлике између људских бића само зато што долази из земље која није чланица Европске уније - казао је Вулин на конференцији за новинаре после састанка.

Министри региона, Србије и Румуније из које такође посредничке агенције доводе раднике масовно у земље В4 на привремено, договорили су се, како је казао Вулин, да се повежу националне инспекције рада и министарства како би се благовремено знало куда одлазе радници, какви су њихови уговори и ко су њихови послодавци.

- Само на тај начин ћемо моћи да станемо на пут несавесним послодавцима који мисле да у 21. веку у Европи могу да тргују људима, да могу да им не дају све информације, да их експлоатишу, присиљавају на рад у лошим условима и да крше све законе - рекао је Вулин. У најбољем интересу ЕУ је да радници из Србије буду пријављени и да плаћају доприносе и порез.

- На тај начин неће бити претња ниједном раднику у Словачкој - рекао је Вулин.

Министри су се данас договорили о мерама којима ће отежати изнајмљивање радника посредничким агенцијама и натерати истовремено послодавце да не крше радничка и синдикална права гастарбајтера.

Договорено је такође да министарство државе која је посумњала да се крше прописи одмах о томе обавести своје партнере у другој држави као и да санкционише послодавце који прописе крше, а Рихтер је као модел навео споразум Словачке и Мађарске по којем је тај рок скраћен са 30 дана на 48 сати.

У Словачкој је запослено око 5.800 радника из Србије, а од тога мање од 600 има појединачне дозволе за рад од словачких бироа рада, док су остале довеле често сумњиве агенције за запошљавање.

Реални раст БДП 1,2 одсто, суфицит буџета у мају 1,8 милијарди

Извор: Блиц , Бета

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у првом кварталу 2017. године, у односу на исти период претходне године, износио је 1,2 одсто, саопштио је данас Републички завод за статистику.

Суфицит буџета у мају био је 1,8 милијарди динара, док је укупни суфицит за првих пет месеци 2017. био 12,5 милијарди. Јавни дуг на крају маја износио је 67 одсто БДП.

Десезонирани подаци, како се наводи показује је БДП у првом кварталу 2017. године већи за 0,1 одсто у односу на претходни квартал.

- Значајан реални раст бруто додате вредности забележен је у сектору финансијских делатности и делатности осигурања, 4,5 одсто - наводи се у саопштењу.

Додаје се да је у сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила, саобраћаја и складиштења и услуга смештаја и исхране реални раст бруто додате вредности 2,8 одсто, а у сектору индустрије и снабдевања водом и управљања отпадним водама, 1,3 одсто.

У сектору градјевинарства, како се наводи бруто додата вредност мања је за 5,1 одсто.

Панирани раст БДП Србије у 2017. је три одсто, а у 2016 је био 2,7 одсто.

ДИРЕКТОР ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ Већи део индустрије и БДП бележе РАСТ

Ауторка: Лана Гедошевић

Економска кретања у прва четири месеца ове године показују наставак повољних трендова, ако се изузму инцидентне ситуације са енергетиком и рударством због климатских услова. Најважнији показатељи односе се на индустријску производњу, извоз и буџетске резултате, каже за "Блиц" директор Републичког завода за статистику Миладин Ковачевић.

Како објашњава, укупна индустријска производња у периоду јануар-април 2017. године бележи раст за 0,1 одсто, што значи да је остала на истом нивоу као и прошле године.

- Међутим, кретање се битно разликује по секторима када је у питању рударство, енергетика и прерађивачка индустрија. Кретање прерађивачке индустрије, која чини 72 одсто укупне

индустрије, је повољно а трендови су растући. Производња прерађивачке индустрија за период јануар-април је већа за 5,5 одсто у односу на исти период од прошле године - наводи он.

Раст у бројним областима

Како објашњава, "лепеза области" бележи тренд раста, тачније њих 11. Пре свега, то се односи на прехранбену производњу, где је стабилизован тренд раста, а она већа за 3,2 одсто у односу на исти период.

- Када је у питању производња гума и пластике, она је већа за 11,2 одсто на шта је утицала већа тражња за овом врстом производа. Такође, производња пића бележи раст, затим металних производа, осим машина, а у порасту је и производња фармацеутских производа и препарата - прича Ковачевић.

Две пећи у Железари

Према његовим речима, растући тренд има и хемијска индустрија, индустрија електричне опреме, као и основних метала и то за 8,2 одсто.

- На раст производње основних метала и то за 8,2 одсто пре свега утицала Железара Смедерево, односно "Хестил", која већ иде на производњу од два милиона тона јер су покренуте обе пећи - објашњава директор Завода за статистику.

Више инвестиција

Захваљујући пре свега "Фијату", за 1,5 одсто већа је производња код области моторних возила и приколица. И област неметала и минерала бележи раст, пре свега цемент, а очекивања су да ће и у овој области због инфраструктурних радова и других инвестиција били још бољи резултати. У првих неколико месеци ове године, повећана је и производња папира.

Међутим, наводи Ковачевић, када је у питању област рударства и енергетике, у прва три месеца ове године забележен је пад производње, за шта су временски услови главни кривац.

- Управо то се одразило и на производњу електричне енергије. Проблем је била и лоша хидролошка ситуација због леда на Дунаву, а након тога и низак ново воде. Све то је утицало да производња угља и струје буде мања у хидро и термоелектранама, нарочито у колубарском басену, на шта су још утицала и клизишта и њихова санација. Све то заједно довело је до пада производње у овој области за 5,9 одсто - прича Ковачевић.

Међутим, са лепшим временом, тачније већ од априла, долази до опоравка у области енергетике и рударства, а исти тренд је настављен у мају.

- Зато се може очекивати опоравак, и долазак до нивоа производње из прошле године - истиче он.

Он наводи да је са растом прерађивачке индустрије директно повезана извозна тражња, тако да је извоз за период од јануара до априла ове године порастао за 11,8 одсто у односу на исти период прошле године.

- Прерађивачка индустрија чини 90,4 одсто укупног извоза. У порасту је и извоз пољопривредних производа за 22,4 одсто, који иначе чине 7,3 одсто извоза. Порастао је и извоз производа рударства - објашњава Ковачевић, истакавши да једини пад бележи извоз електричне енергије, и то због поменутог пада производње.

Када је у питању извоз и производња, ако се изузму “инциденти” и пад у производњи рударства и енергетике у првом кварталу ове године, генерално се може рећи да је настављен раст из 2016.

- Позитивна кретања су условљена неочекивано успешном консолидацијом јавних финансија у прошлој и овој години. Резултати консолидације заправо превазилазе и планове буџета, и пројекције које су дефинисане стеном бај аранжманом са ММФ-ом из 2015. године и сва очекивања - истиче Ковачевић.

Како наводи, за првих пет месеци 2017. године остварен је суфицит од 12,5 милијарди динара, а било је планирано да дефицит буџета буде 58,5 милијарди.

- Укупан резултат је 71 милијарда динара, што је боље него прошле године када је суфицит био 11,3 милијарде. Да резултати буду овакви утицала је боља наплата прихода који су већи од планираних за 43,9 милијарди, док су расходи нижи од плана за 27,2 милијарде динара - истиче он.

До боље наплате прихода, каже, довела је боља наплата ПДВ-а, акциза и пореза на добит на приходној, као и одмерена штедња на расходној страни.

- Од значаја су и непорески приходи који износе 18,8 милијарди динара, затим уплаћена добит Народне банке Србије (НБС), као и наплаћена потраживања од ЕПС-а - истиче он.

Реални раст бруто домаћег производа (БДП) у првом кварталу 2017. године, у односу на исти период претходне године, износио је 1,2 одсто, саопштио је данас Републички завод за статистику.

Десезонирани подаци, како се наводи, показују да је БДП у првом кварталу 2017. године већи за 0,1 одсто у односу на претходни квартал.

- Значајан реални раст бруто додате вредности забележен је у сектору финансијских делатности и делатности осигурања 4,5 одсто - пише у саопштењу.

Такође, у сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила, саобраћаја и складиштења и услуга смештаја и исхране реални раст бруто додате вредности 2,8 одсто, а у сектору индустрије и снабдевања водом и управљања отпадним водама 1,3 одсто. Када је у питању сектор грађевинарства, бруто додата вредност мања је за 5,1 одсто.

ПОЛИТИКА ONLINE

Индустријска производња у паду

Производња струје у минусу од 11,4 одсто, а раст БДП-а у првом тромесечју ипак 1,2 одсто

Аутор: Аница Телесковић

Привреди Србије април није донео ништа добро.

Индустријска производња у овом месецу забележила је највећи међугодишњи пад од почетка године.

Како је објавио Републички завод за статистику, индустријска производња мања је 2,6 одсто у односу на исти месец прошле године.

Пропала политичка инвестиција Цветана Василева

Аутор: Аница Телесковић

После одлуке Привредног суда у Крагујевцу да одбаца предлог за покретање стечаја у Српској фабрици стакла (СФС) из Параћина, контроверзни бизнисмен Цветан Василев може само да констатује да су, после Бугарске, све његове инвестиције пропале и у Србији.

На рочишту одржаном пре два дана судија и председник суда Бранислав Јововић одбио је гурне стаклару у стечај, што је тражила компанија „Вексилум”, основана пре три месеца. За суд ова чачанска фирма своја потраживања „није учинила вероватним”.

Као што је „Политика” већ писала, иза „Вексилума”, чији је директор Слободан Спасојевић, стоји Стефан Бенчев, сарадник контроверзног бугарског бизнисмена. Бенчев је, иначе, бивши банкар Корпоративне трговинске банке, која је у била већинском власништву Цветана Василева, а којом данас управља бугарска централна банка.

Василев живи у Србији од 2014. године, а против њега се у Бугарској води поступак због сумње да је проневерио новац и допринео највећој банкарској кризи у тој земљи. Власник параћинске стакларе постао је 2012. године (по други пут), када је „Србијагас” свој власнички удео продао „Глас индустрију”.

Званично, Министарство правде Бугарске упутило је 19. септембра 2014. захтев за изручење Василева Министарству правде. Поступак до данас није окончан, а Василев је у међувремену од Србије затражио и политички азил. Почетком априла ове године Апелациони суд у Београду други пут је укинуо одлуку којом је било одобрено изручење Цветана Василева. Коначну одлуку о захтеву за изручење овај контроверзни бугарски бизнисмен чека на слободи.

Истовремено, Српска фабрика стакла није једина инвестиција Цветана Василева у Србији. Он је један од финансијера Фондације „Драгица Николић”, што је бивши председник Томислав Николић и потврдио за „Инсајдер”, у фебруару 2016. Василев је о томе отворено говорио у интервјуу за „Печат”, објављеном у јануару ове године.

„Што се тиче прича да сам донирао за фондацију председникове супруге Драгице, то није моја лична донација, него одлука управе фабрике. Донета је маја 2015, када фабрика није ништа дуговала. Тада су биле поплаве и људи су хтели да помогну. Та донација није ни била нешто велика, реч је о неколико стотина хиљада динара. То је најнормалнија политика друштвене одговорности компанија”, рекао је Василев за „Печат”.

Тврдио је да је сада већ бившег председника Томислава Николића упознао у фебруару 2014. године на свечаном отварању нове линије у СФС-у.

„То да су неки посебни односи, осим апсолутно нормалног односа великог инвеститора у Србију и председника, није тачно и нема ничег више од овога.”

Коментарисао је и свој однос са доскорашњим премијером Александром Вучићем. „С председником владе не познајем се лично и никада се нисмо видели, али сам врло захвалан што је влада у овом периоду подржавала фабрику, што је битно и за мене и за Србију”, рекао је Василев.

Шира јавност заинтересовала се за дешавања у параћинској стаклари у лето 2015. године, када је овој компанији претило искључење струје и гаса због неплаћених рачуна. Радници су најављивали штрајкове на ауто-путу, па је то било и једно од питања за тадашњег премијера Вучића на конференцији за новинаре у Влади Србије.

„Разговараћу са радницима, али нећу дозволити да блокирају ауто-пут у ситуацији када та фабрика, чији је власник бугарски тајкун, држави дугује 20 милиона евра. Стаклара ове године није платила ниједан рачун за струју, а власник и менаџмент воде хајку против државе. Треба да их буде срамота!”, био је љут Вучић.

Против Василева се у том тренутку увелико водио поступак изручења Бугарској, али му није одређен екстрадициони притвор, а медији писали о томе да живи у луксузном београдском хотелу.

Василев, који је у Бугарској изгубио све, вероватно је намеравао да се поново домогне параћинске стакларе тако што ће је претходно отерати у стечај. И преко „Вексилума” покушати да је преузме, ослобођену дугова и свих обавеза. Тај покушај није уродио плодом.

С друге стране, прва реакција представника синдиката параћинске стакларе била је да више од 800 радника овог предузећа после одлуке суда у Крагујевцу сада може да одахне. Они, међутим, немају разлога за славље. Јер, то што стаклара није дужна „Вексилуму” не значи да

фирма никоме не дугује. Напротив. Рачун фирме је и даље у блокади за износ од 615 милиона динара, фабрика има неплаћене рачуне и за струју и за гас. На списку је 20 највећих дужника и ЕПС-а и „Србијагаса”. Закључно са 10. мартом стаклара је ЕПС-у дуговала 560 милиона динара за струју, док је дуг према „Србијагасу”, закључно са 24. априлом, достигао 158 милиона динара.

Није споран дуг, већ поверилац

Према сведочењу Саше Јовановића, привременог стечајног управника СФС-а, власник дуга у износу од 47 милиона евра није чачански „Вексилум”, већ бугарски „Глас индустри”. Ова бугарска фирма, већински власник стакларе, сада је у стечају, а њен некадашњи власник је управо Цветан Василев, за којим је расписана „Интерполова” потерница. Притом, привремени стечајни управник Саша Јовановић тврди и да је тај дуг знатно већи од 47 милиона и да са каматама износи 55,6 милиона евра. Уз то, на рочишту у Привредном суду у Крагујевцу пре два дана појавио се и адвокат бугарског „Глас индустрија”, већинског власника стакларе, који је такође у стечају, а некада је био у власништву Цветана Василева. Тиме се практично бугарска држава пред српским судом легитимисала као власник спорног потраживања. Росен Георгијев Милошев, привремени стечајни управник „Глас индустрија”, стаклари је још раније послао допис у којем тврди да је ова фирма власник дуга, а не чачански „Вексилум”.

Реаговања на отпуштање из компаније Јура тешко оболеле Нишлијке Виолете Петровић

Одговорне су институције које доносе нехумане законе

Удружени покрет слободних станара (УПСС) захтевао је данас у отвореном писму од више републичких и градских институција, као и компаније Јура да Виолети Петровић (42), самохраној мајци која болује од карцинома и налази се на лечењу, "без одуговлачења понуде стални радни однос на радном месту које је примерено њеним квалификацијама, радном искуству и здравственом стању".

Пише: З. Миладиновић

Петровићку су прекјуче из Јуре, у којој је радила две године, телефонски обавестили да јој није продужен радни однос и позвали да дође по документацију.

Јура је крајем прошле године, а након великог притиска јавности, овој тешко оболелој Нишлијки понудила уговор о раду на шест месеци, мада јој је предходно дала отказ упркос

томешто је била обавештена о њеној тешкој болести. У марту ове године Петровићки је одстрањена дојка, примила је укупно шест циклуса хемотерапије, а сада је поново на боловању. Медицински резултати су јој, како сама каже, добри, пошто се "карцином није проширио", а предстоји јој интензивно лечење од најмање годину дана. Она је, иначе, мајка дечака од 12. година, а примања у Јури су јој једини извор прихода, пошто дечаков отац већ годинама одбија да плаћа досуђену алиментацију.

- Знам ја да они нису прекршили Закон о раду, који им даје могућност да ме отпусте иако сам болесна или на боловању, али...није људски. Замолила сам их да ме не отпуштају јер ми за инвалидску пензију недостају само четири и по месеца стажа, а онда бих сама отишла. Очигледно је желе да се што пре отарасе болесних радника. Одбили су и да ми дају новчану помоћ пре операције. Претпоставила сам да ће се ово десити јер је правило у Јури да се радници примају у стални радни однос након две године рада на одређено време, а мени је такав стаж истекао 31. маја. Ипак, морам да идем даље, пре свега због мог детета, које је најважније. Пријавићу се на Завод за запошљавање, јавићу се Центру за социјални рад како бих добила помоћ, па ћу после годину дана, када завршим терапију, тражити нови посао- рекла је Петровићка.

У отвореном писму УПСС оцењује да је неприхватљиво тумачење да је овај случај, као и многи слични случајеви, "суверена ствар" компаније која послује у Србији и поштује њене законе, па и Закон о раду. УПСС оцењује да у овом, и свим сличним случајевима, "морална и правна одговорност пада на терет и савест законодавца и на терет и савест државних институција које предлажу, доносе и спроводе нехумане законе и друге нехумане прописе". Отворено писмо је адресирано на председника Србије Александра Вучића, Владу Србије, Скупштину Србије, као и руководство града Ниша и компанију Јура.

Петровићка је крајем прошле године, када јер добила отказ, потврдила за наш лист да је "истина све што се пише" о ситуацији у овој компанији. Због боловања се добија отказ, а синдикално организовање није дозвољено. Радници су изложени понижењима, али од

менаџера и лидера који су наши држављани, а не од власника компаније, Кореанаца, који раднике виде само "у пролазу". Додуше, нема памперса и пелена о којима пишу медији, казала је, али радници од јурења за нормом, безмало не могу да оду у тоалет.

Вучић, као тадашњи премијер Србије, нешто раније је обишао Јуру и оценио да је реч о "најбољој фабрици" у којој су "власници најзадовољнији радницима". Казао да је "поносан како та фабрика изгледа", додајући да "нигде не види те пелене о којима се пише". Његова посета Јури уследила је неколико месеци након што су Данас, а потом и остали медији, објавили низ текстова о лошем односу послодавца фабрике према радницима, којима се, према неким наводима, онемогућава чак и редован одлазак у тоалет.

Директор Јуре за Н1И: Зашто да помогнемо плаћамо порез веома много Директор "Јуре" Нам Ђин Чои рекао је јда ова корпорација никада није прекршила ниједан закон Србије, али да болесној Нишлијки Виолети Петровић не могу да помогну јер она не може да ради што "може да буде проблем за саму компанију".

- Компанија врши евалуацију свих радника и одлучили смо да у конкретном случају њој не продужимо уговор после две године, на шта као компанија имамо апсолутно право- рекао је Нам Ђин Чои за Телевизију Н1. Он је казао да Петровићкино здравствено стање „нема никакве везе с прекидом наше сарадње“, што је демантовао одговором на следеће питање: „Ако неко више не може да ради, ми не можемо да запослимо нове људе. То може да буде проблем за саму компанију“.

На новинарско питање зашто Јура Петровићки није одобрила новчану помоћ коју је недавно тражила, Нам Ђин Чои је одговорио питањем: „Зашто ми морамо да дамо новац за то?“. Потом је додао:

„Али ми имамо 7.000 запослених и не можемо да помажемо свакоме од њих, а свако би то могао да тражи. Плаћамо за порез овој држави веома много, ми смо друштвено одговорна компанија, донирамо здравствене установе. На тај начин помажемо“.

Градоначелник Ниша ћути

Градоначелник Ниша Дарко Булатовић до закључења овог издања није одговорио на питање нашег листа, упућено и њему лично и преко службе информисања, да ли ће и шта учинити како би се помогло Петровићки. Булатовић је, иначе, крајем прошле године, поводом овог случаја, одржао ванредну конференцију за новинаре, на којој је између осталог речено да је контактирао Јуру и Министарство рада, што је резултирало успехом. Петровићка је тада рекла, а ових дана поновила, да „има веру у људе“, али да посебно верује Булатовићу, који јој је обећао да је „неће оставити на улици“.

Анонимни донатор

Власник једне компаније у Србији, који желео да остане анониман, јавио се Вечерњим новостима, понудивши Виолети Петровић да је запосли док је на боловању, односно да јој даје плату и плаћа доприносе док буде на лечењу, објавио је тај медија.

Синдикати тврде да нови закон омогућава експлоатацију ученика, у Министарству одговарају да непажљиво читање може довести у заблуду

Дуални систем у Србији није као у Немачкој и Аустрији

* Главна разлика је што у Немачкој ђаци склапају уговор са фирмом, а у Србији не * У Немачкој ученици добијају износ који представља "солидан џепарац, али се од њега не може изнајмити стан и живети самостално

Јавна расправа, која о Нацрту закона о дуалном образовању траје до 8. јуна, започела је оштром критиком синдиката, који тврди да предложена решења дају могућност за експлоатацију дечјег рада, јер је предвиђено да ученици код послодавца могу да проведу до 35 сати недељно...

Пише: М. Н. Стевановић

... за плату упола мању од минималца, а замерају и то што, као ни послодавци, нису консултовани приликом израде тог документа. Министарство просвете подсећа да је синдикат образовања учествовао у изради закона, а тврде да непажљиво читање може довести у заблуду.

- Дуално образовање није могуће у свим образовним профилима, и за оне који нису у том систему, где се тронедељна пракса организује пред крај године, односи се одредба која дозвољава да ученици раде до 35 сати седмично. За оне који су у дуалном систему, предвиђено је да у првој години четири дана недељно проведу у школи, а један дан у компанији или учioniци намењеној за практични рад, у другој години имају три дана недељно теоријске наставе, а два у компанији, док је у трећој години предвиђено два дана недељно у школи, а три у компанији - кажу за наш лист у том министарству.

Додају да се најављеним законом регулишу односи између ученика, школа и компанија, безбедност током учења кроз рад, лиценцирање инструктора који учествују у процесу учења кроз рад у компанијама као и дефинисање циљева самог значаја дуалног образовања.

- Дуално и предузетничко образовање омогућавају младим људима да стекну висок ниво компетенција кроз умрежавање теоријских и практичних знања, да стекну квалификације из више вештина у оквиру једног профила из различитих подручја рада и заштити их од могућности да постану јефтина радна снага - истичу у Министарству и наглашавају да накнада коју добијају у компанијама представља стимулацију а законом је дефинисан само минимум, док су "компаније које послују у Србији показале висок степен одговорности и већина њих даје значајно веће суме и до 10.000 динара".

Анн-Катхрин Хентсцхел, која у оквиру организације Немачка сарадња (ГИЗ) од 2013. године у Београду ради на пројекту увођења дуалног образовања у Србији, каже за Данас да је у нашем случају више реч о кооперативном моделу који се разликује од дуалног система какав је креиран у Немачкој и Аустрији.

- Главна разлика је што у Немачкој ђаци склапају уговор са фирмом, они су нека врста шегрта којима је омогућено да уз практичну обуку добијају и теоријска знања. Српски закон преузео је неке елементе из немачког модела и даје добар основ да се развије систем, јер сви добијају. И школе, које немају могућност, као ни у већини развијенијих држава, да набаве савремену опрему за обуку у техничким и занатским занимањима, где се технологија убрзано мења, и

ученици који стичу конкретна знања а да при том није запостављена теорија која их чини прилагодљивијим на тржишту рада. И компанијама које обезбеђују одређене ресурсе за обуку иде у прилог тај вид друштвене одговорности уз који обезбеђују и базу радне снаге - објашњава Хентсцхел, и додаје да су и у Немачкој ученичке плате мање од минималца, "то је солидан депарац, али се не може изнајмити стан и живети самостално".

Висина тих зарада одржава однос између занимања, јер ни касније плате металаца и пекара нису исте.

Она додаје и да велики број фирми у Немачкој запошљава ученике које обучавају, али да има и оних које их прихватају али без обавезе да их приме. Међутим, квалитет обуке омогућава и да се настави школовање, па око 25 одсто ђака из дуалног система иде даље на више образовање.

- Јако је добро што је у Србији организована јавна расправа, јер закон треба да буде добар правни оквир за даљи развој модела, у чему ће помоћи и подзаконска акта која би морала да буду врло прецизна - истиче наша саговорница.

И студенти траже праксу

- У оквиру јавне расправе о новом закону, ових дана је у Нишу одржана трибина. Иако смо ми концентрисани на средње образовање, занатске и техничке профиле и услове за дуално образовање у њима, јављали су нам се и студенти, који траже да се слична сарадња са компанијама успостави и за факултетску наставу - каже за Данас Габријела Грујић, саветница министра за дуално образовање.

Чачанска фирма Вексилум није доказала да је поверилац параћинске фабрике

Стаклара избегла стечај, нема доказа о дугу

* Вексилум није предочио конкретан доказ да јој параћинска стаклара заиста дугује износ који је наведен у предлогу са покретање стечајног поступка

Привредни суд у Крагујевцу није отворио стечај над Српском фабриком стакла јер нису предочени докази којим би се потврдило да предлагач, чачанска фирма Вексилум, заиста има потраживање "тешко" 47 милиона евра.

Пише: З. Радовановић, М. Н. Стевановић

- Одбио сам предлог фирме Вексилум Балкан за покретање стечаја у Српској фабрици стакла јер нисам стекао уверење да је предлагач уједно и поверилац. Чачанска фирма није предочила конкретан доказ да јој параћинска стаклара заиста дугује износ који је наведен у предлогу са покретање стечајног поступка - рекао је стечајни судија Бранислав Јововић за наш лист, напомињући да фирма Вексилум има право жалбе Апелационом привредном суду. Јововић верује да запослени у стаклари могу да одахну, те да та фабрика, у којој се производни процес несметано одвија, може да превазиђе тренутну кризу.

Подсетимо, захтев за увођење предстечајног поступка, који је суд прихватио 4. маја ове године, поднела је чачанска фирма Вексилум Балкан, уз тврдњу да је откупила дуг стакларе, по основу четири уговора о зајму. Судија Јововић појашњава да је Привредни суд у Крагујевцу прихватио предлог за увођење предстечајног поступка у параћинској Стаклари, јер је то законска обавеза, а да се о отварању стечаја одлучује тек када се доставе докази да постоје услови за то.

- И када је поднет захтев за отварање стечаја, тврдио сам да је реч о фалсификованој документацији и да чачанска фирма Вексилум није поверилац Српске фабрике стакла. То је на самом рочишту потврдио и директор тог предузећа, Слободан Спасојевић, који је рекао да су га "навукли" и да су наши адвокати у праву - рекао је за Данас након одржаног рочишта Милорад Пушица, председник Надзорног одбора Српске фабрике стакла.

Он је раније оптужио део управе фабрике, пре свега члана НО Душана Адамовића, да заједно са менаџментом ради за бугарског власника Цветана Василева. Реч је о контроверзном бизнисмену за којим је бугарска Влада расписала Интерполову потерницу, од које се Василев крије у Србији. Његове фирме, Глас индустри и Рубин, које су власнице стакларе, налазе се у стечају, као и Прва корпоративна банка, где је Василев највећи акционар. Адамовић, међутим, тврди да је стечај била једина нада за фабрику.

- Забринут сам за будућност СФС, јер је кроз стечај могла да се спречи пропаст. На рочишту је пре два дана и сам привремени стечајни управник указао да је фабрици месечно потребан приход од 185 милиона динара како би пословала рентабилно, а она сада остварује 120 до 130 милиона. Није ми јасно како ће се покрити минус који расте сваког месеца - каже за Данас Адамовић и очекује да другачију одлуку донесе Апелациони привредни суд коме ће бити упућена жалба на одлуку да се стечај не отвори.

Адамовић додаје да ће и даље помагати у раду Надзорног одбора и да ће подржати сваку конструктивну идеју која може да помогне фабрици. Интересантно је да су и Адамовић и Пушица високо позиционирани функционери владајуће странке.

Милионска блокада

Стаклара у Параћину има 825 радника. До сада је два пута продавана, у оба случаја истом купцу - фирмама бугарског бизнисмена Цветана Василева. Према подацима Народне банке Србије, рачун Стакларе је у блокади за око 625 милиона динара, непрекидно од новембра 2016. године.